

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre . . . 3 . . . —
Negyedévre 1 . . . 50 . . .
Egyes szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja:

4 hasábos petitsor 5 kr.
Nyilttérben . . . 20 kr.
Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . 30 kr.

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda:
Főter. 8. sz. a., hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Megjelen:
Szombaton és Tordán.

Kéziratok:
Vissza nem adnak.

Kiadóhivatal:
VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pércek hirdetések és reklamátiok ide intézendők.

„Panem et circenses.”

A circenses el is maradhat, s ha oda tettük cikkünk élére, csak azért van hogy a jelszót ne csonkítsuk meg.

Megdöbentő adatokat olvasunk egyes hivatalos jelentésekből, s látjuk magunk is hogy a nép a nyomasztó téllal együtt az éhségnek megy elébe?

Valjon hogy fog magán segíteni, mivel fogja csil. pitani maga és családja éhséget? Minő uton és modon fog kenyeret keresni, midőn minden munka szünetel, s nintsen egy szem gabonája mert három éve nem termett?

Használni fogja azon utakat, melyek veszélyeztetik vagyonunkat és életünket!

Az előjeleket pedig hivatalos adatok igazolják, ott olvassuk azokat a szolgabírák jelentésében.

Mi a teendő?

Ideje korán meglátni a bajt, azt nem kicsinyelni, s azon lehet öleg segíteni.

Látjuk más mivel államok példájából, hogy az ilyen bajokon közmunkák által segítenek.

Azon egység mely az állam és egyes közt létezik, a cél mely az állam boldogságában az egyesek javát minden esetben magában foglalja, jogosan adja a népek e szót szájába: „panem!” és okosság azt, a társadalmi rend érdekében is meghallani.

Nem mondjuk mi evel azt, hogy az állam ingyen köteles népét élelmezni, de igen azt, hogy midőn ily jelek mutatkoznak, mint most vidékünkön, gondoskodni kell a baj elhárításán.

Ott vannak a só bányák, faraktár stb. munkát kell adni a kinek csak lehet.

Vegyük elő a gyóros — tordai szárnyvonal megporosodott törvényét a levéltárból, s foganatosítsuk azt. Tenni kell, legalább a mit lehet.

Mi rá mutattunk a bajra, s itt kötelességünk megszűnik, a többit lásák a consulok!

Látogatás a kolozsvári nőegylet által rendezett kiállításon.

Nem leendő talán érdektelen a kolozsvári iparmű — történelmi és nőiipari kiállításról e becses lapok hasábjain is röviden megemlékeznünk. Hogy ezt tehessük siesünk a tárlatba minél-előbb bejutni.

A bejárás előtt egy komor, fekete mintegy 1 1/2 öl magas temetőbe méltán beálló gula foglal helyet, közepén aranyozott felirattal, mintha az ember egy szomorú halotti boltba készülné belépni. — Közelebb jöve az aranyos felirattól kitűnik, hogy az, az erdővidéki bányagyölyd által emelt köszönő gula. — A

mi benn van az pedig korántsem temetői látvány, hanem az emberi munka, szorgalom és tevékenység méltán dicsérendő eredménye. — A tárlat minden csoportjánál meglátszik a műértő kezek rendezése. A rendezés, felügyelet és felvilágosítás adásánál ott láttuk Kolozsvár-városa legintelligensebb hölgyeit.

De tekintünk meg az egyes csoportokat. Mindjárt a belépéstől balra a terem egyik oldalán Báró B. Ádám faragványai, porzellán festményei és chinai utánzata tűnnek a szemlélő elé. — E faragványoknál szebbet, tökélesebbet már művészi kéz sem alkothat. — A nemes bárónak e szakbani jártassága és művészi ízléséről tesznek e tárgyak fényes bizonyosságot. Láttunk ezen kívül még három asztalt szintén faragványokkal telve: kitűnő szép és ízléssel faragott gyümölcs-tartók, kosarak fénykép és tükör rámkák fa evő eszközök stb. A bejárás felőli bal oldalon szintén egy csoport faragott tárgy tűnt szemembe, melyet a hosszafalusi állami felsőbb népiskola tanulói állítottak ki, (ez iskola mellett műmetsző és ipari szakosztály van felállítva). — E csoportban láttunk kitűnő rajzokat, épület díszítési mintákat s egyéb dísz tárgyakat. — Egy ily iskolára —illetőleg többre — igen nagy szükség is van, mi akkor tűnik fel nekünk. ha a zsenge ifjak szorgalmának ez eredményt látjuk.

Mennyünk egy kevéssel odább. — Egy a gyenge szívűeket ijesztgető hatalmas medve torok mered élénk, szájában keresztbe tett jó szagu csibuk-szárral. E csoport a kolozsvári m. kir. jószágigazgatóság szakszerű kiállítása.

Igen sok és érdekes példányt látjuk itt az erdei terményeknek: a különböző fanemek kereszt és hozs-metszetei, az óriás tutajozás mintája mintegy 20 tábla tutajon bemutatva, az erdei fák rügyei és magva csinos gyűjteménye, ritka tűnemény gyanánt bemutatva két kocsányos tölgy — Quercus pedunculata egybe-növése, melynek keresztmetszetén mind a két törzs külön és együtt is észlelhető. Lomb és tülevelű fák metszetei a legnagyobbtól a legkisebbig. Mindezek egy óriási maczkó bőrrre helyezve. E csoportban láttunk egy gyönyörű törzs darabot a tiszafából. — Taxus baccata-metszési lapján politurozva.

(Vége köv.)

A csatatérről.

Sulejman pasa sürgönye megerősíti Elena bevételét Fuad pasa tábornok által. Az oroszok teljesen megverettek, elvesztettek tizenhárom ágyút, 20 láda lőszerrel s 300 foglyot, kik közt van egy ezredes s három kapitány, továbbá 3000 holtat és sebesültet, köztük igen sok tisztet. Az orosz haderő maradványa, mely a carevics haderegének jobb szárnyát képezte, Tirnova irányában futott meg.

Sulejman pasa az Elenánál kivívott győzelemről, Ahmetliből kelezve, táviratilag jelenti: A török haderők, melyek három dandárból állottak, legelőször a mariani posztót foglalták el s erre egymás után az oroszok összes sánczolatait és védműveit Elena környékén. Az oroszok haderejét 16 zászlóalj gyalogság ké-

pezte 24 ágyával. A törökök vesztesége az oroszokéhoz viszonyítva — csekély.

Mehemed Ali jelenti Kamirliből hogy az orosz gárda-hadaknak az ő központi redoutja és balszárnya ellen intézett támadását tíz órai véres küzdelem után visszaverte. Mehemed Ali alól egy lovat kilöttek.

Egy, Sophiából kelezett távirat arról biztosít, hogy Sakir pasa Etropol irányában előnyomul. Mehemed Ali Kamarliban áll.

Mehemed Ali pasa az összes nizamzászlóaljakat Sofiába rendelte a Drinától

Az „orosz ügynökség” írja: Nem tudni: van-e a alapja a Times azon bécsi sürgönyének, hogy Anglia modot talált volna, melynek alapján hajóhadát a Dardanellákra viheti, a nélkül, hogy semlegességéből kilépne. Ha csakugyan találtatott volna ily módzat, ennek legközelebbi következménye az lesz, hogy a portát a végsőkig való ellenállásra bátorítandja s ehez képest az oroszokat arra fogja kényszeríteni, hogy a béke elérhetése vegett — Konstantinápolyt támadják meg.

Az „orosz ügynökség” jelenti: A görög főkonzul, Rangabe, görög hajónak a Feketetengeren történt zár alá vetése ügyében az orosz főhadiszállásra, Bogotba, utazott. — A lompalánkai román hadosztály parancsnoka Widdin ellen menetelének lassítására kapott parancsot, mint mondják, azért, hogy kelő időben egyesülhessen Horvátovics szerb hadosztályával. — Widdin környékének lakossága tegyverre szolítottatott s a várban fegyvereztetni, melynek őrsége 12 ezer ember.

Bukarestből távirják a Standartnak hogy a Plevna előtti orosz táborból egy magánlevél meghazudtolja a plevnai éhség híreket. A levélírója a minap is több ezer barmot látott Plevnán belül. Töltény és tüzelőszer is van elég; csak az ágyulószerekben van némi hiány. A Grivicza-redute ellen nem sokára rohamtámadás fog intézteni.

Egy fejedelmi rendelet több tábornoki és törzstiszt kinevezést foglal magában — a szerb operáló hadsereg és a rumeliai hadtest részére — kormánykörökben minden órán várják a hírt, hogy a szerb ügynök elhagyta Konstantinápolyt. — Protics, semitöszéki tanácsos, különös küldetésben Bogotba, az orosz főhadiszállásra, utazott el.

A telephon.

(távbeszélő)

A csodák napjait éljük. A kutató ember ellesi a természet titkait, megbolozza az elemeket s ezéljaira használja, leküzdi vele azokat az akadályokat, melyeket ugyancsak maga a természet gördít elének.

Mai nap e fogalom „távolság” mind inkább veszt jelentőségéből. — A gőz percek alatt haladja meg az órákat igénybe vett utat, s hogy példával éljünk: Pestre, hova hajdanában pár hét alatt jutottak, ma egy rövid nap alatt érünk el. —

A telegraphon sürgönyünk pár óra alatt Amerikába jut, ma holnap pedig a megmérhetetlen tengeren át beszélgetni fogunk a telephon (távbeszélő) segítségével, ez eszköz ugyanis, a mit

belo mondunk, másik végén messzi távolságban hangoztatja.

Miből áll a telephon?

A telephon szerkezete nagyon egyszerű. A készülék csak pár hüvelyknyi hosszú gömbölyű kis henger. Legszokottabb alakjában 3 főrészből áll; a három rész, mely egészen érzékből van, be van foglalva egy kerek fa vagy kaucsukszekrénybe. Rajz nélkül nem lehet eléggé leírni, mindamellett némi fogalmat nyújt felőle az, hogy a kaucsuk vagy fatok belső fenekéhez egy delejes kis pálczika van csavarral erősítve. Ennek egy a felső végéhez alkalmazott s puha vasból készült másik rudacska körül egy selyemmel befut, külfömben rézsodronyból álló huzal van csavarva, ennek végei meg egy más vastagabb sodronnyal összekötve, melyek a burkoszekrény forgantyuján végig annak hátrészeig nyulnak s szorító csavarokkal van összekötve. —

Ezek közül most már az egyik a táviridavezeték sodronnyához van erősítve a másik meg a földel áll összeköttetésben. A külső burkoszekrénynek aztán egy nyílása van, hogy bele lehessen beszélni, vagy a küldött hangot felfogni, a nyílás mögött pedig egy papír vékonyágu vaskorong van alkalmazva. A készülék működési módja abból áll, hogy az említett delejes rudacska által a sodronnyal körül csavargatott vasdarab is delejessé lesz s ennek közetközében a legutóbb említett vaskorongot magához vonzza. A rezgés, melyet a vaskorongon a hanghullámok előidéznek, közöltetik a delejes vasrészekkel; ezeknek delejességét a rezgés majd gyöngíti, majd erősíti; a delejességben végbemenő minden változás a csavarsodronnyban idéző villanyfolyamot s ez a táviridavezetékön tovább rohan; minthogy pedig a vezeték másik végén, hol az előbbihez tökéletesen hasonló készülék van a villanyfolyamok hasonlóképp hol erősebb hol gyengébb delejességben részesülnek: a megdelejezet vasrud az itt is meglevő korongot szintén ahoz képest vonzza magához, s az által épen olyan rezgésbe hozza azt mint minőben a hangfölvéző készülék korongja volt.

Ily módon adja ki a küldött hangokat a készülék. A fősúly a korong erőkeuységén fekszik.

Bell Gaham bostoni tanár lett az, ki 1872. óta minden törekvését megfeszítve, föltalálta azt a szerkezetet, mely a hangot úgy szállítja tovább hogy annak az eredeti tónusa, belterjesége és minősége se változik. E készülékkel a hang már nagy távolsokra elküldhető minden modulációival együtt. Az ő telephonjából beszélgetni lehet 50 kilométernyi távolságban levő emberekkel, s mikor a mester próbát tett, negyven méternyi távolságra hallani lehetett az ő (Bell tanár) lélekzetvételét nevetését, tüszentését köhögését szóval minden hangot.

A mi a találmány használati módját illeti, kétségtelen hogyha még nagyobb tökélyre vitethetnék, igen sok előnyvel dísekednék. A táviridánál is gyorsabb érintkezési ezközt képeznék, mert a mondottakat nem betünként, hanem szavanként adja tovább. Aztán mindenkéi alkalmazhatja. Gyakorlati haszna to-

vább a házi közlekedésben, s az üzleti üzenetváltásokban szinte igen nagy lenne. A gazda a tanyáját is összeköthetné vele, s akár a kávéházból kényelmesen dirigálhatná a cselódséget, hogy künn a majorban mi tegeyenek...

A találmányával Európa minden nevezetesebb fővárosában: London, Páris, Berlin és Bécsben tettek már kísérletet, sőt Amerikában, Bostonban egész hangversenyeket és beszédeket táviratoztak vele Salemba, 18 mérföldnyire.

Az elmúlt héten Budapesten a fő-távírdán tettek vele kísérletet, s előbb egyik emeletről a másikra, azután pedig Pestről Budavárába telephoztak, beszéltek, daloltak, füttyöltek, s mindent tisztán hallani lehetett. Azonban ennek használatához is bizonyos gyakorlottság, fogás kell, mit ha nem bírnak a hang elmosodik és érthetetlen.

Harcztéri kép.

Közlünk egy kis harcztéri epizódot melyet Victor Loric a „Frankfurter Zeitung“ harcztéri levelezője érdekesen ecsetel, mely Plevna egyik erőde közelében játszódott le. A levelező ezeket írja: „Felkapaszkodtunk a harcztér közelében fekvő magaslat ormára s egy zászlóaljhoz csatlakoztunk mely lövésre készen Kisad pasa erődén kívül elhelyezett tűzokádó batteriának ágyú védelmére foglalt állást. Számos lövedék röpült el délkeleti irányból jöve a zászlóalj fölött. Az oroszok a célbavévést ugylátszik kiigazították: irtozatos javszéklés hirdeté egy bomba érkezett, mindenki a földre veti magát: a hátán oly érzés vonul el, mintha légnomás nehezodnék rá és a bomba velőtrázó robbanással pattant szét fölünk tíz lépésnyire rajtunk túl. Rémülten, de dacot fitogtatva, látszólag felvidámulva kezdünk a földről fel tápászkodni, hogy fölkelésünkkel bizonyítsuk, hogy meg van még minden tagunk, egy második, harmadik, negyedik bomba, mindanyi két-három méternyire fölöttünk elsüvölt s robajjal lecsapódva, földet, követ szór ráuk. Rengeg zűrzavar volt ez melyben saját tagjainak tulajdon-joga iránt sem volt az ember tisztában, s a szomszédja karját, lábát tartá a magáénak, Föl-melkedni, leguggolni egyik bomba pattanása, a másikkal jövele, mindez gyorsabban követte egymást, hogy sem lehet írni. Először voltam életemben komolyan meggyőződve, hogy utolsó óráim ütött; a pillanatok kisebbek voltak hogy sem egy gondolat helyett talált volna bennünk. Arra azonban emlékszem, hogy ösztönszerűleg földtem el fejemet karjaimmal mintha e testrészem szétvetése különösen kellemetlenül érne, s lélek jelenlétémet anyi volt, hogy utolsó gondolatomat nőmnek szenteltem, s nevét kiáltám belé a föld porába, melyet ajkaim érintettek. Arra is emlékszem, hogy a halált legbiztosabban a másik bombától vártam, mert mikor másodsor levétem magamat, mások testének tetéjébe estem, ellenben a negyediknél az életbiztonságnak bizonyos kellemes érzete fogott el, mert a török katonák által kik reám estek, eltakarva tudtam magamat. Nem szégyelem e lélektani valómást: azok, kik másképp gondolkoztak volna helyemben, hadd vessék az első követ rám.“

Combinációk a tisztviselők jelen-tésére.

Lapunk egy barátja az új megyei tisztviselők jelöltségére nézve több névsort volt szives hozzánk beküldeni s e kombinációkból alkotjuk össze a következő névsort:

Alispáni jelöltek: Miksa Elek és Magyar Pál.

Főjegyző: Szentkirályi Gábor, Velics Ödön.

Altjegyzők Radiger Béla, Cigere-

án, Nagy Olivér, Nádudvari László, Nagy Albert.

Szolgabírók: Veres Dénes, Kovács Albert, Szabó Ferencz, Fosztó Géza, Moga László, Cigereán János, Almási János, Máthé Albert, Tarsoly Gábor, Joanné Péter, Nádudvari László.

Szolgabíró segédek: Sükösd Samu, Vladutz Gyula, Komjászegi Pál, Nessenfeld Miklós, Csatt Endre, Zudor Ákos, Nádudvari László, Kosa László, Szabó Mihály, Mátyás György, Csipkés Farkas, Thoraczky Sigmond, Szentkirályi Gyula, Lendvai Kálmán, Tolvaj Károly, Képes Ferencz, Asztalos Gábor, Mészáros István, Pap Gergely, Szabó Géza.

Árvaszéki elnökök: Velics Ödön, Tarsoly Gábor, Szentkirályi Gábor és Szöts Péter.

Árvaszéki ülnökök: Székely János, Gál Zsigmond.

Árvaszéki jegyző: Konya Dániel, Csipkés Farkas.

Közigazgató: Konya Dániel, Domián Miklós.

Pénztárnok: Puhl Ignácz.

Ellenőr: Csipkés F.

Számvevő: Nagy Olivér, Mátyás György.

Tisztai ügyész: Bartha Gergely, K. Nagy Imre.

Főorvosok: Dr. Bod Elek, Dr. Némethy Gábor, Dr. Harmath Márton Dr. Szentpéteri János.

Alorvosok: Bláha, Schissel és Érsek Elek.

Állatorvos: Mezei és Zecha.

Írnokok: Réhner Gábor és Szabó István, természetesen ezek a főispán ur által nevezetnének ki.

Ez volna a combinációk kombinációja. Lehet válogatni tetszés szerint s tulajdonképpen azért is közöljük e névsort hogy az illetékesek tetszés szerint válogassanak benne s jöjjenek tisztában a választási napig.

Eddig a feje nézve csak két párt létezik a Miksa és Magyaré, ez utóbbi Torda, a gyéresi választó kerület és a volt aranyoszéki nagyobb részével. Miksának van aranyoszéki Tordán s a megye többé részeiben is pártja. Nem foglalhatunk állást e tekintetben nincs is szükség reá, úgy is az fog győzni, a kinek több népszerűsége van.

Nagyobb küzdelem az alispáni főjegyzői, és egy pár szolgabírói állomásra nézve lesz, vagy legalább úgy ígérkezik.

Nagy küzdelem lesz a főorvosi állomásra, mert Dr. Némethy Gábor szintén concurrál s tehetségeihez méltóan nagy párt támogatja.

Legkényelmesebb dolga van Puhl Ignácz pénztárnoknak, Veres Dénes és Kovács Albert szolgabíráknak, Székely János és Pál Zsiga árvaszéki ülnököknek, mert vetélytársak nélkül vannak.

A szolgabírói segédek között pedig lehet válogatni, mert sok ügyes emberf ismerünk közülük; 20 név van, 7-et lehet kivenni olyat, hogy kemény szolgabírókat lehessen alkotni.

Már csak várjuk az eredményt, csak hogy jó legyen. Nézzük azt, a jelöltekben minő a jellem képesség és erély, e három kell a közigazgatásnál, ha egy hiányzik már nagy baj; ne a személyt hanem ezeket tekintjük s a közügy iránti érdeklődés vezesse lépteinket.

— d. —

Budapesti levelek.

III.

November 30-án 1877.

Ma holnap elmúlnak verő fényes napjaink; pár napja hullatja a természet késő őszi könnyeit — lehangelva a kedélyeket. Ugy látszik elmúltak aranyos diésőségeink, el szép olaszországi szint felöltő napjaink. Alolusi szelek járnak — e szűk utcákban, csakhogy elnem fuj-

nak — rontva, bontva, döntve, törve dulva — utjában találunk — a hó pelyhek játszadoznak felettünk — szóval hideg napok köszöntöttek be — s huzodunk kályháink melegéhez. Az emberek téli öltönyökben, bundákban járnak-kelnek, különben nagyon alá szálna hőmérsékünk összehuzogatva magukat, mint a esiga — bajuszokat is eltakarva, nehogy a finom keőcs megfagyjon rajta. Komor zsmébes napok ezek. Az öreg nap is meg-hidegült felettünk —

„A nap sugár a hives légben
Kedvetlenül jár nem csoda!
A természetnek könyve van csak:
Nincs már üdítő mosolya!“

Messze fen futja pályáját az örök diésőség hazájában, gyakran el fedve fölünk a szürke fellegek és ködök által. Engedjenek meg olvasóim, hogy ily böjti elmélkedéssel, panaszos hanggal töltém el, de tekintsek azt, hogy fiatal vagyok s a fiatal szív ép oly fogékony lehet a nehéz bánatok iránt, mint az örömök végtelen nagyságainak elviseelésében. Im egy ifju — rémes, kísérteties szellemek és fájdalmas érzetek hatották át keble-világát, melyek már sötétebbek voltak, mint az elterülő éj a tájak felett, ijesztő alakjait látta az ifju gondolkozásának ama setét esont ifju alatt, hol a zürzarban ember koponyák és lábszárak alkották egész láthatárát, midőn a szív nem félték többé, dobogása hevesebb — s szem kaprázata néma alakokat szóltan elvonulással látott, híván ötlet egy bizonyos pont felé, hol a fájdalmak örökre meg szűnnek. Az ifju ajka néma lett... egy duranás s a szív megszűnt dobogni. Ott viszik a kerepesi uton — és mit mondanak? bolond, gyáva volt! Amott fellángolni látjuk kebleiket, — s láthatár is kelet — délfele kigyul, oltáraik égnek, bírodalmát tenger fenyben látja ragyogni, képzetei hegyet-völgyet bejárnak, valóságai déli bábként usznak — mily szép — s mit mondanak? boldogtalanság. A természet örömei nem e ilyenek? . . . A komor esték mily ridegek, bánatosak — a természet sorvodása ez, dele elmúlt — és mik maradtak nekünk a tavasz, nyár virágai után — könyvek . . .

Bemutatok olvasóimnak egy fővárosi családot, hol gyakran megfordultam, nézzük meg mily képét tükrözi vissza ez ama ismeretes erdélyi vendégszeretethek, boldogságnak, melyekkel Erdélyben gyakran találkozunk. Oh boldog erdélyiek? . . . komor zsinbes idő van — 3 óra, a J. utcai családnál vagyok. Csinosan, eleganciával butorzott szobák. Nézzük rendre a képeket. Az öreg ur szobájában ül kályhája mellett — hallgatja, mint sipol a kályha lyuk, a parázs, mint zsiszereg. Bodor füsteket ereszt pipájából és olvassa kedves lapját a „Hont“ közép termetű korához képest egyenes alak szürke hajjal és bajusszal. Szemei villogók, melyeket szemüvege még élesbé teszen, mintha gunyolodni akarnának. Szavai nyersegek, homlokán többnyire harag és setétség ül, ilyenkor nem tudni a magyarkormány politikája, vagy mit a világrend alkotott — nem tetszenek neki vagy az emberek bánatmai vontak haragot homlokára mint ma is, már tudjuk hogy 2 héttig nem beszél. A régi jó idők típusos alakja ama faragatlan ősi humorral, melyel a fővárosi „bürgerek“ bírnak. Ezután következnek felesége, ki férje kedvéért — passióból szemüveget visel, — azon vastag alakkal bír, mely többet bír ülni, mint mozogni, gyomra nagyobbra ér egy szerzetesi bacchanaliánál. Férjével csak ebédnél beszél, tárgyalásuk rendszeren kritikából áll — menyenyiben az öreg ur nem szenvedheti, hogy az étel morzsalása közben — fogai között kavics por is reeseg. A „grossmamma“ csak 78 éves**) még is mindig betegnek teszi magát, de márt nem hiszik, a háznál tánczolni jól bírja meg s ha kedve

**) Oly sovány mint egy convictusi ebéd, és izetlen, mint egy jótékony hangverseny, —

van zongorázni is leül. A legtöbb pletykát a háznál ő csinálja, szerelemről mindig beszél — s büzdítja az ifjakat. Jellemző, hogy kalapján most is veres tollat visel.

— A doctor ifju feleségével áldott lelek. Ir, dolgozik a férj — fogadja patiensseit s nem gondol az öregekkel — mint-hogy nekik külön partei is jutott. Meny-nyi receptet ír — ni . . . gyógyszeri orvos nem nézhetné henyélni az embert, a sirásának dolgot ad ő eleget.“

— A feleség a jóságánál többet ér — mindig csokolja férjét — szakállát ezirogatja-simogatja — majd újból egy „zviki puzsi“-val tetézi a boldogságot. Vendéget nem szeret házában, ép azért a kapu mindig zárva áll, — még rokonokse jöjjenek — nincs pénz, habár palota emelkedik s néz reá a J. M. R. utcákban gazdag jövedellel. Sporolni kell, de hogy ne a früstülkhoz sem kell kenyér, — ebédre vastag levest punktum — így emelkednek a többi paloták — ez a főváros jelszava. A nők azon osztályába tartozik, kik az „anyag és erő“ jelszavának hodoltak, előtte nincs phantasia, még az eszményeit is realizálja. Ma kivételkép Ir. a van a háznál, ki nagyon közlelő rokon a csa ádhoz. Nagyon gazdag s a főváros egyik legbajosabb és ünnepeltebb szépsége. Magas sylfid alak. Egy komoly lekintete lesujt-lealaz a porrig, míg egy mosolya az égig emel. Udvarlói nincsenek — csak Á . . . t szereti végtelen boldogsággal, ki a poklot is szelleminek gondolja; — azokhoz sorozzuk kik Muhamed — koporsojakték lebegnek, Mind ketten Ir . . . a és Á — végtelen tulzó ideálisták kik csillagokkal és holdsugarakkal ábrándoznak, vígak, fecsegők — épen ellenkezői — az irt család tagjainak. Ir . . . a mindig szerelemről beszél Á . . . nak, — A — mindig leendő boldogságukról. Mily szerelmes ideálisták! Ir . . . nak egyedüli öröme a zongora és a táncz.

(Vége köv.)

Levelezések.

Hadrév deczember 3. 1877.

Tisztelt Szerkesztő ur! Tegnap vacsora alkalmával Nyárádi Dénes tisztelt barátom szemre hányást tett nekem oly annyira, hogy az igazán izletes vacsora nehezen ment nálam rendeltetése helyére, semrehányása abból állott: hogy én, — kit Torda megyében oly szivesen fogadtak, a tordaiak kedves lapjában a „Haladás“-ban mért nem irok? Addig köszöntgette nevezett tisztelt barátom reám a jó rizlizzel telt poharat, míg én egészen érzékenyülve felálltam és ünnepélyes esküt tettem, hogy ezentul a „Haladás“-nak rendes levelezője fogok lenni;) erre aztán a szép vendég koszoru harsány élyezésbe tört ki, és talán még most is „éljen“eznének hogy ha a kocsis elő nem áll és tenor bass bariton hangon be nem kiált (már a szobába) „karucza jeszte aicsa“. Az „éljen“zés tehát félbe szakadt és kezdődött az érzékeny bucsuzás, — de a bucsu alkalmával is szvemre kötötték még egyszer, hogy aztán a „Haladás“-ban írjak ám! A férfi vendégek aztán a szerkére pakolodtak, én pedig Keresztes ur vendégszerető házában maradv, siettem szobámba hogy magamat morfeus karjai közé vethessem. A gyergyát el oltottam, de nem bírtam elaludni, elfeledtem volt valamit: — a gerendákat meg olvasni, — hamar gyufát gyújték és a gerendákat megolvastam, a lélek nyugodt lelt, aludtam és álmodtam.

Mint-hogy felebarátomat szeretem mint önön magam, — hát elmondom álmodtam azon részét is mely az emberiségnek nagy hasznára lehet, — hát számokat álmodtam 7 és 12-öt, siess tehát kedves olvasó, de csak gyorsan a

*) Közönjük, habár egy kissé zokon vesszük, hogy annyit kérette magát.

lotto gyűjtőhöz, és tedd bé e számokat, biztosítsalak, hogy nyersz ha — — ki jönnek, — három számot csak is az állam iránti tekintetből nem álmodtam.

Na aztán korán reggel 1/2 9 órakor fel is ébredtem, toalettet csináltam, megreggeliztem, de aztán, aztán mindjárt eszembe jutott tegnap esti ünnepélyes fogadásom, tentát pennát és papirost kértem, — és ön edes szerkesztő ur tannum lehet hogy fogadásomat meg is tartom, — és azzal biztosítom hogy jövőben is megtartani fogom.

Elfogom majd mondani becses lapja tisztelt olvasóinak oláhországi élményeit, beszélni fogok apróságokat a törökök felől, — írni fogok olykor a jó szász atyjak felől, — mint hogy ezentul minden hónapban 5—6 napot fogok Segesvárt tölteni, hol a jövő héten magyar és német nyelven az „Erdélyi Ellenőr“t megindítani fogom de azért fenn tartva a „Bukaresti Híradó“t is egy szóval iparkodni fogok eddigi mulasztásaimat a legközelebbi jövőben helyre hozni.

Jövő héten be megyek Bukarestbe és intézkedni fogok, hogy Torda megyének általam nagyra becsült tanfelügyelője előtt tett ígéretemnek elégtéessék, nem tudom, hogy a most uralkodó keleti marhavész nem fogja e meg akadályozni kitömött állatok behozatalát. De ha lehet a határnál be hozni, — úgy legrövidebb idő alatt az ige testté fog válni.

Vándory Lajos.

Maros-Ludas 1877 dec. 6-án.

Tekintetes Szerkesztő ur! Szomorú a könyveség meghatározó esetet vagyok hivatala becses lapja hasábjain megörökíteni. Mintegy gyászjelentésül mindazon résztvevő keblek számára, kik, mint rokonok, mint emberbarátok, mint ismerősök velünk együtt kívánnak osztozni azon szülői mély fájdalomban mely községünk egyik köztisztelőben álló családját a Novák Izsákét érte.

A községünkben, már hetek óta pusztító, kérelhetetlen ellenség a ronszó toroklób folyó hó 5-ére viradólág egyszerűen három, szoretettelyes gyermekétől fosztotta meg, a ma már négy gyászt öltött családot! Hasztalan volt minden gondos szülői ápolás, minden kigondolható orvosi segély! A végzet törhetetlen hatalma, megtörte a szülők meszszekiható reményét, sirba vitte az egész család legnagyobb örömét és boldogságát.

A kiszenvedett ártatlanok — két leány és egy fiu — hült tetemei folyó hó 5-ön tétettek örök nyugalomra a helyi temetőbe.

Valóban lesújtó, kétségbe ejtő pillanat volt mindnyájunkra nézve egyszerűen három testvért kísérni az örök álmak csendes nyugalomra . . .

Legyen, oh legyen álmok csendes zavartalan! Sirjok felett lengjen az örök béke angyala!

A megszorodott szülők szívét pedig erősítse bátorítsa és vigasztalja a hit, mely éltet és megtart!!

K. Ar.

A felvinczi szolgabíró egy évi működése.

(Jelentés az Alispánhoz)

(Vége.)

Az Inak alvi felső-fügedi ut sánczai kitaraktattak pala és kavcs fedanyaggal meg hordattak. — szóval járásom utunka eroje — az utolsó napszámgig és kellő sikerrel értékesítve — lett.

Járásom gazdasági viszonyai mint már fentebbis tisztelettel említém — a lehető legsilányobbnak nevezhető — buza termés általában nem volt jsemmi, a termés átlag a vetőmagat sem fedezte — a megkésített törökbuza vetés a korai fagy által semmivé tétetett — ez okból a nép nagyságnak néz eleibe.

Az idei őszi vetések egyáltalába ige jól sikerültek s kitünöknek mondhatok, s ha a már rendessé vált csapások kimaradnak — jó termésre lehet reményeségünk — bor, gyümölcs az idén nem volt semmi.

A személy és vagyonbiztonág felelőssége méltó esetek áptál zavarva nem volt. —

Tüzeset fordult elő négy, egy Székely Kotsárdon villámsújtás által, kettő esékely értékben Alsó-fügeden, hol egy ház és takarmány égett el — egy veres-maraton a hol kint a határon görög kath. lelkész Faragó Péternek és év. ref. lelkész Tóth Mózesnek ösmeretlen tettesek 8 szekényi szénáját felégették.

Ember és házi állatok egészségi állapotja általánoságba jónak mondható, járvány betegségek Harasztos közséje kivételével nem uralkodtak, Harasztoson a ronszó toroklób lépett járvány alakjába fel, s még máigis szorványosan áldozatokat kíván.

Május 10-től Deczember 1-ig betegülési eset fordult elő 48. ebből meghalt 33. meggyógyult 15. A betegség kezdete és folyása alatt orvos rendőri intézkedések megtétettek a megyei főorvos és járási orvosurak a kortünetek észlelésére, a szükségesség rendelővények megtétele végett több versen a községben megjelentek — magamis az előjáróssággal együttesen, megtettünk és teszünk mindent a betegség elfolyására — belettek tiltva a beteg házakkal érintkezések, a halottak feletti virasztás és torozások.

A mint Junius havi 1 21 számú feltejesztésében már tisztelettel jelenttettem, járásomba vízbe fullás által meghalt kétegyén, felakasztotta magát Hidason egy egyen. Hidason még a tavaszon, megörült kétegyén — azonban az orvosi rendelővények következtébe — mindkettőnek állapota járulásnak indult.

Alsó-fügeden egy veszett farkas mely a lakosság által főbe is ütettet — egy egyent megsértett, azonnal orvosi ápolás alá vetett, s megfigyelés végett a a korházba beszállított, honnét mint teljesen egészséges hazra is bocsátattott.

Harasztoson kutya marás következtében a disznok között két veszettségi eset fordult elő, ugyszintén alsó-fügeden farkas marás következtébe 3 darab ökör veszett meg, mindezen állatokon a veszettség szakértőileg megállapítván lölövettek, s szabályszerűleg temetettek, helyeik fertőtlenítetttek.

Ezekben mutatom ki röviden 11 hónap működésemet, s ez idő alatt előfordult nevezetesebb eseményeket, melyeket jollehet esetről esetre a méltóságos Alispán urnak bejelenttem — mindazon által kötelességemnek ösmeretem szokások évi jelentéseimben is megegyszer öszletezni.

Kiváló mély tisztelettel maradtam a Méltóságos Alispán urnak.

Felvincz, Deczember, 1-én 1877.

alázatos szolgálja
Kovács Albert,
szolga-bíró.

H í r e k.

— A diphteritis, mint egyik tisztelt levelezőnk tudósít, Kolozsvárt az apró gyermekek között nagy pusztításokat visz véghez. Egy pár család aggodalmában — a gyermeket más városokba költöztette. Szomorú dolog valóban, hogy e nyavalyát, mely épen a jövő nemzedet pusztítja, némely helyeken egészen nem tudják sikeresen orvosolni. Megyénkben is több helyt garázdálkodik habár szelidebben, Tapasztaltuk azonban azt, hogy e rut nyavalyával szemben az elővigyázat nem elég pontos; mert különösen falvakban az ily korban ehalt gyermekeket a templomba viszik ott még szónokolnak a halott felet, nem esoda tehát, ha a ragály tovább terjed. A közigazgatásnak — támaszkodva az köz-

egészségügyi törvényre az ily lelkiismeretlen eljárást szigoruan elkelene tiltania s megbüntetnie, az illető gondatlanokat.

— A jövő hétfőn lesz a régi megyei bizottságnak utolsó gyűlése. Tárgya kevés: intézkedik a jövő gyűlés napjáról s lemond. Hat évig viselte a tisztelet a bizottság, tett-e valami fontost a megye érdekeiben; megörökítette-e nevét jó tényei által? Arról majd egy cikkben megemlékezünk, mert egy ily nagy halott megérdemli a prédicatiót!

— A megyei román esperestek gyűléseznek, hogy czáfotatot irjanak lapunk egyik ezikke ellen, melyben meg voltak támadva, hogy felfelé a tanügyről valótan relatiokat tesznek, s melyben felkértük a metropolitákat hogy évenként biztossáik által a román iskolákat vizsgáltsák meg s szemtől szembe, színről színre látják azt a nyomorúságos s minden kritikán alóli állapotot, melyben vannak. A balázsfalvi metropolita ö nagyméltósága cikkünk folytán, mint Balázsfalváról lapunkat értesítik, szigoruan megrendelte, hogy magukat ez esperestek lapunkban igazolják. — Mi a legnagyobb kétségbe adunk tért a feleletnek, mihelyt megérkezik, csak hogy nagyon késik. A felelet ama cikkre az lehetne: hogy az esperestek mit, mikor működtek az iskolák érbekében s a 134 román tannyelvű iskola virázkik. Ez a czáfolat volna, ha kitudnák mutatni, mert a phrázisak es gyanusítások nem takarhatják el a szomorú valót. Várjuk mi hamarabb az érdemleges és tárgyalagos czáfolatot.

— A közigazgatási bizottság jövő szerdán ülést tart. A megválasztott tagok ekkor lemondanak, s már a jövő ülésben a megválasztandó újabb 10 tag fog helyett foglalni. Azt hisszük, hogy januárban is a régiekkel fogunk találkozni.

— Maros-ludasi levelezőnk egy valóban megható, szomorú eseményről értesít. Novák Izsák ottani, közbecsülésben álló, kereskedő három gyermeke egy napon lett a diphteritis áldozata s egy napon kísértettek az örök nyugalomra. Egy fiu és két leány — a család mind meg anyi szeme fénye, s e három gyémánt darab egy napon, egy órában elveszett. Vigasztalást kívánunk a lesújtott szülőknek.

— A „Budapesti Bazar“ ezimű szépirodalmi-dívatlap előfizetési felhívása volt mult számunkhoz mellékelve. Ez illusztrált, pompás kiállítású nöl lapra mely csaknem nélkülözhetlen a művelt magyar családok körében, külön is felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét. A „Budapesti Bazar“ minden számában 60—70 illusztrációval fog megjelenni s ugy a gyönyörűen szinezott többalaku dívatképek, mint a női kézimunka minden neméhez rajzolt illusztrációk értelmes kimerítő leírásokkal lesznek megmagyarázva, s így mig dívatrésében az izlést, takarékoságot terjeszti, — szépirodalmi része kellemes, nemesen mulattató olvasmányokat fog hozni, ugy a hazai, mint a külföldi írók műveiből. Hogy a „Budapesti Bazar“ irodalmi színvonalon álland, erről kezeséget nyujtanak a lap munkatársainak előnyösen ismert nevei A „Budapesti Bazar“-nak előfizetési ára negyedévre 2 frt. 50 kr. félévre 5 frt. Az előfizetési pénzek ily czim alatt küldendők: „Király Jánosnak Budapestben, koronherceg-utezán, a szervitük házában.“

— Miklósnapi országos vásárunk szerfelett lanyhán folyt le. Meglehető vásárja volt a téliruhát áruloknak valamint a kefekötőknek paraszt gunyát és lábbelit főként a eseléség vett, ugyan e vásáron lévén szokásban a conventió szerini ruhanemük megvásárlása. Más iparosok, kereskedők megvadtak el valamit. A baromvásár szintén gyenge volt. Elkelt 1718 drb szarvasmarha, 123 ló, öszvesen 1841. Az árak

örköknél párja 300 és 160 frt. között, fejős teheneknél 80 és 50 frt. között, meddő teheneknél 90 és 60 frt. között, tulkak párjánál 150 és 120 frt. között, más borjuk darabjánál 30 és 10 frt. között álltak. A legjobb ló elment 40 frton a legroszabb 5 frton.

CSARNOK

A társadalmi alkalmazkodás és a siker eszközei.

Dr. Matheus, Smiles és mások után.

Edelény.

Nem egyszer tapasztalhatták tisztelt olvasóim azt, hogy vannak oly egyéniségek, kiknél nem hiányzik a becsületesség, munkaszeretet; kötelességüket hiven teljesítik, és még sem sikerült nekik semmi az életben, — nem tudják semmire vinni, — s kik elkésoredésünkben méltán elmondhatják, hogy ha kalaposokká lettek volna, az emberek fejnélkül születnének. Vannak megint mások kik bármihez fognak, bármi-be kezdenek, minden léptőket a siker koronázza. Az elsőket rendszeren szerencsés életlen, az utóbbiakat pedig szerencsés embereknek szokták hívni.

Nem lehet tagadni, hogy a sorsnak az emberi cselekvényekre véghetetlen befolyása van. A körülmények gyakran minden jó igyekezetünket megsemmisítik; de higgyék el t. olvasók, hogy általánosán véve, még is legtöbb esetben az ember kovácsa önszerencsésének, vagy szerencsétlenségének. Nézzék csak meg az egyes szerencsétleneket, figyeljék meg azoknak cselekvényeit, s 100 esetből bizonyára kilenczvenszer rájönnek azon elhibázott tette, mely mint egy csirját képezte azok bekövetkezett balszerencsésének.

Mert tagadhatlanul vannak eszközök, melyek felemelik, s viszont vannak olyak, melyek porba döntik az egyéniséget.

Nagyon sok, úgyszólván minden attól függ az életben hogy az ember miképpen tudja magát alkalmazni a társadalomban. Az élet olyan mint egy szinjáték. Nem nevezetesebb lenne-e azon színész kinek egy királyt kell személyesíteni, s magaviselésében inast árulna el vagy viszont ha az inaszereplő, királyi méltósággal sétálna végig a szinpadon?

Én itt megkísértem rámutatni azokra, mely a sikerhez vezet, — megismertetni azon eszközöket, melyek segítségével céljainkat legkönnyebben érhetjük el. A mit mondani fogok nem új dolgok, talán mindenike tudja t. olvasóimnak, vagy legalább annak sejtése hiven él keblükbe, — legfontosabb enyém lesz a szerencsés feleleveníteni azt, — példát mondani el azok megerősítésére. Egyet azonban határozottan állíthatok s ez az, hogy ha bárkiis a felhozandó élet-szabályok szerint foghatna élni, — ha a kimutatandó útról legkevésbé sem tér el, az nagy valószínűséggel azon egyéniségek közé fog tartozni kinek lépteit siker koronázza, s ki — ha csak véletlen körülmények nem játszódnak közbe — szerencsés ember leend

(Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenetek.

H. B. Kolozsvár. Vettük — adjuk, újévben levele szerint fogunk tenni valóban nem az érték után lett felszámítva a felszámítandó. Szíves üdvözlétt. Vándory Lajos urnak Segesvár. Az ígért romániai ut jellem néprajzokat várva-várjuk. Közönségünk a legnagyobb köszönettel fogadná. D. B. Budapest. Köszönjük — adjuk. P. Kolozsvár. A „választások“ cikkének párját kérjük. Talpra esett dolgozat volt.

Felöltő szerkesztő és kiadó tulajd. Volz B.

H I R D E T É S E K.

Bőviz idő alatt és sikeresen gyógyít

Figyelemreméltó
idegbajok- és nehézkórban
szenvedőknek
Legujabban feltalált gyógymód
Számptalan hálaíratot
mutathat fel sikeres gyógyításról
Sylvius Boas
Specialista idegbajokban
Értekezhetni reggel 8 órától este 8 óráig
BERLIN SW.
Friedrichstrasse 22.
Levélbeli megkeresésre is.

Díjt csak sikeres gyógyítás után fogad el.

(15—70 102)

Igen tisztelt uram!

F. évi aug. 7-ikéről kelt levelét vettem s azonnal válaszoltam volna, de miután fiamnál, kivel az ön *Auxilium orientis*ét használtattam a göresök elmúltak várni akartam, hogy megtudjam vajjon ismétlődni fognak e azok, de istennek hála aggodalmam alaptalan volt s így fiam ismét az iskolába járhat kényszerítve látom magam ezért önnek, mint *ki Auxilium orientis* szerével fiamat visszaadta, legmelegebb köszönetem nyilvánítani.

Thiema Lajos kertész

Hogy a fenebbiek igazságon alapulnak bizonyítom.

Nitzschke F.

k. előljáró.

községi
peesét.

SZÉPSEG! IFJUSÁGI!
felelősségükkel
bőrszépítő-szernek
lett a hölgyvilág által általánosan
el ismervé, a hivatalosan megvizsgált,
kitűnő, ártalmatlan; valódi
RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól,

PÁRIS-ban

2-50

Ezen világhírű bőrtisztító-szer valamennyi szépség-
pitő-szer között leghitelesebb és leghatásosabbnak bi-
zonyul szeplők, napégés, rezesség, sárgafoltok, pör-
senések, kiütések, himlőhelyek, sörny stb. biztos
eltávolítására.

A RAVISSANTE az arcszínnek feltűnően szép, halvány rózsaszí-
nű, bársonyszerű fiatal üdéséget ad, a bőrt és kezeket gyöngéddé
teszi, a lég behatásától megóvjaa s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi
öregségig.

Budapesten kapható valódi minőségben **TÖRÖK JÓZSEF**
gyógyszerész úrnál, király-utca 7 sz.

Kolozsvárt **VALETINI ADOLF** ur gyógyszerésztárában.

Tordán **TRAJANOVITS EDE** ur gyógyszerésztárában

Nagy eredeti üvegtok ára 2 f. 50 kr. Kis eredeti üvegtok ára 1 f. 50 kr.

KÖZPONTI SZÉTRÜLDÉSI RAKTÁR:
SCHWARZ HENRIK
Budapest, Mária Valéria-utca 9 sz.

VOLZ és TARSA könyvkereskedésében Tordán, kaphatók a következő általánosan kedvelt naptárak az 1878-ik évre.

Az általános Közkezdveltségű közhasznú Erdélyi képes Naptár ára	30 kr.
Magyar Polgár Nagy Naptára tiszticzim tárral	60 "
A Magyar nép	30 "
Közhasznú és középzélu N.-Enyedi Naptár	28 "
Istvánbácsi Naptár	50 "
Protestáns új képes Naptár	50 "
Falusi Gazda Naptára	80 "
Lidéz	60 "
Honvéd	60 "
Népszászó Naptár	40 "
Nemzeti nagy képes Naptár	1 fr. —
Iparos Naptár	50 "
Deák Ferencz Naptár	50 "
Eötvös Naptár néptanítók számára	60 "
Neveünk Naptár	40 "

Határidő Naptár, mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegy-
zők, orvosok, gazdatisztok, utazók és üzerek számára 1 fr. 20 "

Irodai Fali Naptár, mindennemű hivatalok, iródák, pénzin-
tézetek, egyletek számára — 30 "

Kaphatók még a következő tankönyvek Népiskolák számára:

Magyar ABC és elemi olvasókönyv Gönczi Páltól	14 kr.
Vezérkönyv ehhez	18 "
Fali Táblák Göntzi Páltól	2 f. 40 "
Nyelvtani gyakorlókönyv Nagy Lászlótól a Népiskolák II. és III. IV. osztályai számára, ugyan ezekhez vezérkönyvek	20 és 32 kr.
Magyar olvasókönyv Gáspár Jánostól a Népiskolák II. III. IV. V. és VI. oszt. számára. Vezérkönyv a Beszéd és értelem gyakorlatochoz Nagy Lászlótól	24 kr.
Rajzminták Szabó Endre és Tóth Tamástól	1 fr. —
Utmutató az elemi Rajzitanításhoz Maszák Hugótól	60 kr.
Írásbeli mozgatható betűk	70 kr.
Nyomatásbeli " " " "	60 kr.
ABC és Olvasókönyv a katolikus elemi iskolák számára	18 "
Első nyelgyakorló és olvasókönyv a lath. el. isk. számára	27 "
Nemzeti kis ABC	12 "
Számolási Gyakorlókönyv, Népiskolák számára	28 "
Számítan a Népiskolákban Brassai S I.	40 "
Számvetés " Példatár " II.	16 "
A Földrajz elemei Herczeg Sándortól	20 "

Első oktatás a Földrajzban Erdődi Jánostól	25 kr.
Kis biblia Szász Károlytól	25 "
Magyarország Története Rajcsányitól	30 "
Szépírásminta magyar	10 "
" német	12 "
Az illem és tisztesség arany szabályai	25 "
Rendszerez utasítás a szép és gyors írás 3. — legfelyebb 4. hó alatti elsajátítására Fiedler Tamástól	50 "
Európa kézi abrosza	25 "
Az Osztrák-Magyar Monarchia kézi abrossza	25 "
a Magyar Korona országai kézi abrossza	25 "
Továbbá ugyan csak fennirtaknál kapható:	
Föld és Természetráaj Jánosi Ferencztől	40 "
O- és Uj- Szövetségi Szt.-Történetek Éites Károlytól	80 "
Egri elemi Kátó	8 "
" Kis	18 "
" Közép	32 "
" Nagy	50 "
Bibliai Történet kisebb Roder Alajostól	23 "
" nagyobb	60 "
Számítan Császár Károlytól I.	60 "
Népszerű Természettan Orbán Józseftől	60 "
Önsegély, Orvosi tanácsadó Dr. Ernst L.-től	2 f. —
Selbsthilfe, ärztlicher rathgeber von Dr. L.-Ernst	2 f. —

Ezen kívül nagy raktára a felsőbb iskolai könyveknek, a ne-
talan hiányzó iskolai vagy más bármimenu irodalmi termékek gyor-
san és eredeti árban beszereztetnek. Das raktára minden az iskolák-
ban szükségelt cikkeknek Iró-, Papir és Rajzszereteknek a legjutá-
nyosabb szabott áron. — Vidéki megrendelések gyorsan és pon-
tosan eszközöltetnek. Végre pedig —

K Ö N Y V N Y O M D Á N K

elvállal minden nemű nyomtatványokat szintén a legjutányosabb
árak mellett, egyttal tudatjuk hogy

a nyomdába egy tanuló felvétetik
értekezhetni fenn irtak könyvkereskedésében.